

Мені було заради кого повернутися...

Атовець, який підривав злітну смугу Донецького аеропорту, живе у Недригайлові

Згодом ту операцію назувати карколомною та неймовірно зухвалою. А тоді, 20 січня 2015 року, Донецький аеропорт, який героїчно обороняли наші «кіборги», здригнувся від п'яти потужних вибухів, що спантеличили всіх: і захисників аеропорту, і бойовиків. Вибухову хвилю відчули навіть за декілька кілометрів від злітної смуги. Очевидці пригадують: на кілька хвилин обстріли припинилися і запанувала тиша. Усі намагалися зрозуміти, що сталося, що рвонуло.

Серед сміливців, військових інженерів і саперів із полку оперативного забезпечення, які в останні години боїв за ДАП здійснили той, по суті, подвиг, був і мешканець селища Недригайлів Микола ЦЕГЕЛЬНИК.

Жив собі хлопець...

Микола не дуже балакучий і під час нашої розмови посміхнувся лише кілька разів – у відповідь на мої жарти. На запитання, що переживав, коли вперше повернувся зі сходу України додому, у відпустку, на мить замислившись, зізнається: дивні були відчуття. Коли ТАМ вибухають снаряди, хлопці ризикують життям, тут, так само, як і раніше, молодь поспішає на дискотеку. Все, як зазвичай. І лише скриньки для пожертв на потреби АТО; люди, які несуть на волонтерські пункти нехітні продукти: сало, консервацію – чим можуть поділитися; автоколони воєнної техніки, що час від часу з'являються на трасі, нагадують, що світ для нас змінився...

А змінився світ за кілька місяців до того, як Микола отримав повістку до військомату. Ідуши туди, вже розумів, що буде мобілізований. Дехто зі знайомих радив «відмазатися» будь-яким чином, проте молодий чоловік вирішив сам для себе: він



Микола Цегельник з бойовими товаришами.

Коли повернулися в Україну, дитинство минало на мальовничих берегах Сули. Змалку його тягло у луг, на поле: там приваблювали комбайні, і він, малий, просив запилених порохом дядьків-роботяг показати його на залізному коні.

Згодом у місцевому вищому професійно-технічному училищі освоїв серед інших і професію тракториста. А у 1999 році його провели до армії. Проходив строкову службу у Чернігівській, а потім – Дніпропетровській області. Чи пригодився той досвід у подальшому? Звісно, пригодився. Проте тоді ще ніхто не здогадувався, що чекає на Україну вже за кілька років...

Після служби змінив кілька робіт, поки не влаштувався верстатником до Недригайлівського цеху переробки деревини

ті залишили після себе події, пов'язані з обороною Донецького аеропорту.

Було поставлене завдання підготувати все для підриву злітної смуги. Адже бойовики могли нею скористатися як плацдармом для наступу. До виконання готувалися довго: спочатку мали прорахувати, як саме пошкодити смугу, щоб жоден літак не зміг приземлитися.

Команда надійшла 20 січня, коли ситуація в аеропорту стала критичною. У цей час злітна смуга вже була розділена на п'ять умовних відрізків, на кожному з яких мали закласти вибухівку. Проте довелося чекати: через шквальний вогонь із «гравів» підібралася до місця сапери не могли.

Однак мить настала. Коли обстріл трохи вщух, до смуги виришило п'ять машин;

– Могли. Але не стали. Відмовився лише один контрактник, але я розумію – у нього родина, діти...

Оборона Донецького аеропорту стала однією з найtragічніших сторінок в історії проведення АТО. Бої за об'єкт тривали 242 дні. Найінтенсивнішу атаку ворога хлопці відбивали протягом шести діб. Лише з 18 по 21 січня 2015 року в результаті підриву терміналу загинуло 58 бійців...

– **Що допомагало витримати, вистояти?**

– Допомагало те, що є заради кого повернутися додому: батьки, брат Олексій. Допомагало саме бажання жити...

Саме у той непростий час у його житті з'явилася ще одна «зарада кого». Думки про неї зігрівали там, у зоні бойових дій. Тепер вона його дружина.

З Оленою Микола зустрівся під час відпустки: зупинився, щоб підвізти на авто привабливу жінку. Розговорилися, познайомилися, потім часто зідзвонювалися і зрештою зрозуміли: мають бути разом.

– Він чесний, порядний, добрий, – розповідає Олена. – Я відразу відчула, що це той, кому я можу довіряти, той, хто мені потрібен. І переконалася, що він хазінівого слова: якщо сказав, значить, обов'язково зробить.

Як і інші жінки, дорогі для яких люди щодня ризикували життям на фронті, вона з тривогою переглядала новини. Ті лякали статистикою загиблих. Особливо тривожилася, коли з Миколою не було телефонного зв'язку; та й у розмовах він не міг вдаватися у подробиці, щоб не видати звайого.

Сьогодні у чоловіка знову пахне стружкою робота, а ще є цілком мирне хобі – тримають невеличку пасіку, кілька вуликів у садку.

– Це не для прибутку, це для душі,

2014-го став до лав української армії, згодом потрапив на передову.



З дружиною Оленою.

Тато Миколи, Віктор Олексійович, теж свого часу був військовим. Закінчив школу прaporщиків і служив у тодішній Німецькій Демократичній Республіці. Туди забрав і молоду дружину Віру Миколаївну, тож син народився у Німеччині.



У зоні бойових гій.

сове господарство». Відтоді запах свіжої деревної стружки став для нього звичним і не полішив навіть тоді, коли довелося потрапити в зону воєнних дій на сході. Там було по-різному, але той запах ніби підтримував...

Аеропорт

Старший лейтенант Микола Цегельник командував інженерно-позиційним відділенням інженерного взводу інженерної роти. Копали капоніри під танки; ходили в наряди, облаштовували опорні пункти, вчилися не здригатися під час чергового обстрілу...

— Страшно було?

— Страшно.

Микола зізнається, що хлопці мимоволі потайки молилися. Навіть ті, хто раніше не замислювався про існування Бога, починали просити Його про допомогу. Бо, як кажуть, під вогнем атеїстів не буває...

Довелося пройти немалій шлях, обладньючи оборонні позиції. Базувалися у різних населених пунктах Луганської та Донецької областей. Запам'яталися Орехово, Сватово, Олексіївка, Волноваха... Та, вочевидь, найбільше переживань і глибокий слід у пам'я-

тій був і Микола з товаришем-земляком. Мали в потрібній точці якомога швидше від'єднати причепи. Тоді залишалося 20-25 хвилин, аби рвонути з місця і від'їхати на безпечну відстань. Тою дорогою під час мінометного обстрілу контузило Миколу. Однак медичною допомогою не скористався — каже, через кілька днів попустило, до такого на війні починаєш звикати.

«Доїхали до Водяного, — пригадує хлопець. — Слава Богу, усі повернулися, ні в кого не влучило, хоча робити все довелося під щільним обстрілом. Може, трохи допоміг туман, і це врятувало... Там ми заночували, а наступного дня поїхали на базу».

Пізніше в одному з офіційних повідомлень про цей подвиг військових інженерів будуть лише сухі зведення про розміри та глибину воронок, а також висновок, що такі пошкодження не дозволяють використовувати злітну смугу.

Олена, пасіка і — пам'ять...

Орден «За мужність» знайшов Миколу у 2017-му, вже коли повернувся додому.

— А могли тоді відмовитися від виконання такого ризикованого завдання? — запитують сьогодні.

бджол, зізнається, тікала від них, а згодом звикла. Тож третє літо поспіль Микола пасічникує — бджоли заспокоюють...

— Чи спілкуєтесь з бойовими побратимами?

— Так, час від часу спілкуємося. У мене у Роменському районі бойовий товариш, Анатолій. Часто телефонуємо один одному.

— Це той, з яким ви були в одній машині, коли, ризикуючи собою, закладали вибухівку на злітній смузі Донецького аеропорту?

— Так, усе те ми переживали разом. Добре, що повернулися, що ніхто не загинув...

За офіційною статистикою, у Недригайлівському районі наразі проживають близько 130 учасників АТО. Не всі вони повернулися з нагородами, не всі й досі спокійно сплять ночами. Та об'єднє їх одне: у тяжкі для України роки вони не заховалися від виконання свого патріотичного обов'язку. Завдяки їм ми жили тут, не чуючи вибухів і посвисту куль.

Алла АКІМЕНКО,
медіа-студія «Контент»



Пасіка: за улюбленим мирним заняттям.